

Dz. K. / 3 / 2022

**INFORMACJA Z DZIAŁALNOŚCI
GMINNEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ
W CIEPŁOWODACH
za 2021 rok**

Gminna Biblioteka Publiczna w Ciepłowodach jako jedyna biblioteka Gminy Ciepłowody umożliwia mieszkańcom dostęp do udziału w dobrach kulturalnych i stanowi obok oświaty dobro podstawowe, niezbędny warunek czynnego uczestnictwa w życiu społeczności wiejskiej.

Zbiory biblioteczne (w tym zakup nowości wydawniczych)

W Gminnej Bibliotece Publicznej w Ciepłowodach na dzień 31.12.2020 r. księgozbiór liczył 17.143 wol. W roku sprawozdawczym księgozbiór powiększył się o 577 woluminów, ubył 1 wolumin (zagubiony). Na dzień 31 grudnia 2021 r. stan księgozbioru wyniósł 17.719 woluminów, 54 audiobooki i 150 innych.

Struktura wpływu:

- zakup nowości wydawniczych - 235 wol. /w tym z Biblioteki Narodowej – 68 wol., ze sprzedaży starych książek z darów – 10 woluminów/
- dary od czytelników - 342 wol.
- ekwiwalenty – 0 wol.

Zestawienie tabelaryczne zakupu książek w latach 2018-2021

Rok	Liczba zakupionych książek w wol.	Środki pieniężne /w zł/	
		dotacja z Biblioteki Narodowej	ze środków budżetu GBP
2018	757	7.000	9.000
2019	865	7.200	11.000
2020	214	1.615	2.999,29
2021	225	1.615	3.000,00

Księgozbiór biblioteki jest na bieżąco selekcyonowany i wciąż uzupełniany atrakcyjnymi nowościami z różnych dziedzin. Dzięki dotacji władz samorządowych oraz pozyskiwanej dotacji docelowej z Biblioteki Narodowej na zakup nowości wydawniczych w roku 2021 przeznaczaliśmy kwotę 4.615,00 zł. Dzięki racjonalnemu wykorzystaniu tych środków /zakupy od hurtowników, bezpośrednio od wydawców oraz z różnych promocji/ średni koszt zakupu jednego woluminu wyniósł 20,51 zł. W ciągu roku dokonano 6 zakupów książek, wskaźnik zakupu książek na 100 mieszkańców wyniósł aż 7,4 egzemplarza.

Czytelnictwo i wypożyczenia

Stan czytelnictwa i wypożyczeń w latach 2018 – 2021 przedstawia poniższa tabela.

Rok	Liczba czytelników		Liczba wypożyczeń książek:		
	ogółem	w tym do lat 15	na zewnątrz	na miejscu	Czasopism
2018	516	255	8.045	418	1.022
2019	414	216	11.354	390	630
2020	422	207	6.767	98	100
2021	378	184	10.635	164	0

Liczba czytelników zarejestrowanych w roku 2021 na 100 mieszkańców wynosi: 13% Odsetek czytelników dziecięcych i młodzieżowych (do lat 19) wynosi 56%, liczba wypożyczeń na 100 mieszkańców – 350.

Preferencje czytelników zależą od ich wieku. Dzieci najchętniej czytają bajki, baśnie, krótkie opowiadania. Młodzież sięga po książki z literatury fantastycznej, sensacyjnej, przygodowej, książki grozy, ale przede wszystkim o miłości. Z powieści czytane są te, które zawierają problemy nurtujące współczesną młodzież, jak: narkomania, przemoc w rodzinie, alkoholizm, problemy z otyłością, czy pierwsza miłość. Dorośli z kolei preferują książki, które stały się światowymi bestsellerami. Atrakcyjną lekturą dla tej grupy czytelników są sagi rodzinne, kryminały, horrory, powieści sensacyjne, przygodowe, jak i romanse.

Obie grupy czytelnicze, zarówno dzieci i młodzież oraz dorośli, są żywo zainteresowani nowościami wydawniczymi, stąd istnieje potrzeba ciągłego monitorowania i zakupu najbardziej poszukiwanych i polecanych wydawnictw.

Obsługa czytelnicza specjalnych grup użytkowników

Na terenie gminy Ciepłowody nie istnieją specjalne grupy czytelników o wyjątkowych ograniczeniach rozwojowych, wobec czego nie zaopatrujemy się w literaturę przeznaczoną dla tych konkretnych grup użytkowników. Na naszą uwagę zawsze zasługują osoby niepełnosprawne ruchowo i w podeszłym wieku oraz z trudnościami dojazdu do biblioteki. Dla nich stosuje się od lat metodę dostarczania książek do domu.

Comiesięczne odwiedziny w domach tej grupy czytelniczej są bardzo pomocne i zaspokajają potrzeby czytelnicze osób, dla których dotarcie do biblioteki sprawia problemy. Wypożyczamy im jednorazowo 10 woluminów, co pozwala cieszyć się inną książką każdego dnia.

Automatyzacja

W roku sprawozdawczym w Gminnej Bibliotece Publicznej w dalszym ciągu pracowano na wdrożonym systemie bibliotecznym – MAK+. Umożliwia on tworzenie na bieżąco elektronicznego katalogu bibliotecznego, bazy użytkowników placówki, rejestrację wypożyczeń i udostępnień zasobów oraz prowadzenie statystyki bibliotecznej. Praca odbywa się poprzez przeglądarkę internetową. Na dzień 31.12.2021 cały księgozbiór jest wprowadzony do systemu.

Ograniczenia związane z pandemią koronawirusa

W 2021 roku Czytelnicy w dalszym ciągu nie mieli możliwości wejścia do siedziby Biblioteki w związku z covid i ograniczeniami sanitarnymi obowiązującymi na terenie Zespołu Szkolno-Przedszkolnego. Od 24 maja 2021 r. wprowadzono możliwość zwrotów i wypożyczeń w przedsionku budynku ZSP, w którym mieści się siedziba Gminnej Biblioteki Publicznej w Ciepłowodach. Czytelnicy nie mieli możliwości wchodzenia do budynku i byli bez wolnego dostępu do półek. Obowiązywała dezynfekcja, maseczki i 5-dniowa, potem 3-dniowa kwarantanna na zwracane książki. Nie było możliwości prowadzenia spotkań, imprez i warsztatów itp. Użytkownicy nie mogą korzystać z czytelni na miejscu oraz z komputerów.

Od 22 czerwca tylko na czas wakacji przez 4 dni w tygodniu w godzinach 12.30–14.30 były organizowane zajęcia dla dzieci w grupach max 8-osobowych. Jednocześnie w tym czasie zgodnie z rekomendacją Biblioteki Narodowej została całkowicie zniesiona kwarantanna na zwracane książki.

W związku z licznymi prośbami czytelników od 8 października 2021 r. po uzyskaniu zgody Dyrektora ZSP i akceptacji PSSE Ząbkowice Śl. umożliwiono Czytelnikom w poniedziałki, środy i piątki po godzinie 15-tej wolny dostęp do pomieszczeń biblioteki i półek z książkami z zachowaniem zasad reżimu sanitarnego. W dalszym ciągu Czytelnicy nie mogą jednak korzystać z Czytelni i Kawiarenki Internetowej.

Działalność kulturalno-oświatowa

Biblioteka, oprócz działalności podstawowej, czyli gromadzenia, opracowywania i udostępniania zbiorów bibliotecznych, powinna prowadzić również zajęcia kulturalno-oświatowe dla dzieci i młodzieży w ramach imprez czytelniczych w siedzibie Biblioteki. Uczestnicy poprzez udział w zajęciach plastycznych, technicznych, konkursach literackich, spotkaniach autorskich i innych prowadzonych przez Bibliotekę imprez, mają szansę ujawnić swoje talenty artystyczne czy też literackie. Spotkania te prowadzone są z okazji rocznic literackich, historycznych czy okolicznościowych. Stanowią one formę popularyzacji czytelnictwa wśród najmłodszych czytelników poprzez przybliżanie kanonu literatury dla młodego czytelnika oraz poznawanie biografii pisarzy. Zajęcia prowadzone są w formie zabawy, a w swoim przesłaniu zachęcają do sięgania po książkę, rozwijają zainteresowania literackie młodych czytelników.

Z uwagi na obowiązujące w 2021 r. ograniczenia sanitarne zajęcia kulturalno-oświatowe były prowadzone w bardzo ograniczonym zakresie (dzieci i młodzież ZSP), w większości jednak on-line.

Spośród różnorodnych wydarzeń, które udało się w 2021 r. zorganizować wymienić należy:

- **konkursy** - 17; frekwencja – 445 czytelników

Były to konkursy literackie, plastyczne, okolicznościowe. Do najciekawszych z nich należą: 2 konkursy na kartkę świąteczną (13+20 uczestników), konkurs na Najaktywniejszego Czytelnika Roku (362 uczestników), plastyczny „Co można robić w bibliotece?” (6 uczniów), konkurs plastyczny „Najpiękniejsze słoneczniki” (10 prac), konkurs plastyczny „Mój ulubiony bohater bajki” (4 prace), konkurs wiedzy historycznej – test „Polska Niepodległa” (5 uczestników), konkurs plastyczny „Polskie symbole narodowe” (44 uczestników) połączony z wystawą prac przed GOKiP w Ciepłowodach w trakcie Pikniku Niepodległościowego w dniu 11 listopada 2021 r., a potem na korytarzu szkolnym ZSP, prezentacja slajdów z pracami przygotowanymi przez bibliotekę na stronie ZSP (ze względu na RODO), konkurs plastyczny „Najładniejsza ozdoba świąteczna” (7 uczestników) połączony z prezentacją prac na FB, konkurs wiedzy pt. „Tradycje bożonarodzeniowe” (28 uczestników).

- **„Mała Książka-Wielki Człowiek”**

W 2021 r. Gminna Biblioteka Publiczna w Ciepłowodach kontynuowała udział w ogólnopolskim projekcie „Mała książka – wielki człowiek”. Edycja 2021-2022 rozpoczęła się we wrześniu i trwa do sierpnia 2022 r. Od 1 września 2021 roku do końca grudnia 2021 roku Mały Czytelnik (dziecko w wieku 3-6 lat), który po raz pierwszy odwiedził Bibliotekę i wypożyczył książkę, otrzymywał również Wyprawkę Czytelniczą. Znajdowała się w niej **książka**, dostosowana pod względem formy i treści do potrzeb przedszkolaka i spełniająca najwyższe standardy w projektowaniu pięknych i mądrych książek dla najmłodszych, a także **Karta Małego Czytelnika**. Za każdą wizytę w bibliotece, zakończoną wypożyczeniem minimum jednej książki z księgozbioru dziecięcego, Mały Czytelnik otrzymywał naklejkę, a po zebraniu dziesięciu zostawał uhonorowany imiennym dyplomem potwierdzającym jego czytelnicze zainteresowania.

W Wyprawce znajdowała się również przygotowana dla rodziców **broszura informacyjna, która przypominała** o nieocenionej roli czytania w rozwoju ich dziecka oraz o rozmaitych korzyściach wynikających z częstego odwiedzania biblioteki. **Udział w projekcie jest całkowicie bezpłatny!**

Od września do grudnia 2021r. Biblioteka wydała 4 wyprawki nowym dzieciom, które po raz pierwszy korzystały z biblioteki. 17 dzieci uzbierało minimum 10 naklejek i

otrzymało imienny dyplom. Dzieci, które pomimo zbierania pełnej 10-tki naklejek na Kartce Małego Czytelnika, dalej brały udział w akcji, za każdą kolejną 10-tkę naklejek otrzymywały drobne upominki ufundowane przez bibliotekę. Takich dzieci było 7, rekordzistka zbierała ponad 80 naklejek.

Kampania społeczna „Mała książka – wielki człowiek” została dofinansowana przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa. Od sierpnia 2021 r. Instytut Książki prowadzi online 2 razy w tygodniu cykliczne spotkania pt. „Mała książka - wielka zabawa”, które są źródłem wielu pomysłów i inspiracji dot. pracy z książką wśród najmłodszych dzieci.

- akcja „Mały Czytelnik”

Na bazie akcji „Mała książka – Wielki Człowiek” jako jej rozwinięcie i kontynuacja wśród starszej grupy czytelników (dzieci od 7 do 11 lat) powstała lokalna inicjatywa pt. „Mały Czytelnik”, która poprzez dalsze zbieranie naklejek i kolorowych pieczętek na Kartach Małego Czytelnika mobilizuje dzieci do dalszej aktywności czytelniczej wśród uczniów ZSP (po zbieraniu 10 dzieci otrzymywały dyplomy i drobne upominki). Od września do grudnia 78 dzieci wypożyczyło łącznie 1494 książki:

miesiąc	wrzesień	październik	listopad	grudzień	łącznie
Wypożyczenia	159	552	557	226	1494
Czytelnicy	35	62	55	44	196

Miesiąc	Liczba laureatów
Wrzesień	
Październik	9
Listopad	26
grudzień	6

Największą popularnością wśród dzieci cieszyła się seria Kicia Kocia Anity Głowińskiej, książki o zwierzętach (dziewczynki) i serie ROBLOX i MINECROFT (chłopcy).

Optymizmem i nadzieją napawa fakt, że pod koniec roku 2021 do biblioteki zaczęły zaglądać również nastolatki, które sporo czytając włączyły się również do akcji zbierania kolorowych pieczętek na Kartach Małego Czytelnika.

- „spotkanie z bajką”- 5; frekwencja: 92 przedszkolaków.

Działalność przeznaczona dla najmłodszych czytelników. Spotkania te corocznie odbywały się w ramach imprez czytelniczych, były organizowane z okazji rocznic urodzin pisarzy tworzących dzieła dla najmłodszych, rocznic historycznych, okolicznościowych. Zajęcia te były prowadzone w formie zabaw, zachęcając do sięgnięcia po książkę, rozwijając zainteresowania literackie, plastyczne.

Z uwagi na trwające cały 2021 rok ograniczenia sanitarne jedynie w czasie wakacji wśród podzielonych na małe grupy przedszkolakach prowadzono takie zajęcia (teatrzyk kamishibai, tworzenie książki o zwierzętach, gry, puzzle i układanki, zagadki literackie, kolorowanki – postaci z bajek).

Doroczne cykliczne imprezy – treningi umysłu, spotkania autorskie, dyskusje nad książką nie odbywały się z uwagi na zamknięcie Czytelni dla czytelników.

- **Wakacje w bibliotece** – odbył się cykl spotkań dla najmłodszych – teatrzyk kamishibai „Jaś i magiczna fasola”, spotkania z książką, jej historia i różnorodne przykłady, zajęcia plastyczne (tworzenie wspólnej książki o zwierzętach, kolorowanki,

zagadki i zgadywanki, gry planszowe i układanki), natomiast starsze dzieci i młodzież w czasie wakacji bardzo rzadko zaglądały do biblioteki mimo przygotowanego dla nich programu zajęć.

- **Narodowe Czytanie** – Gminna Biblioteka Publiczna wraz z Zespołem Szkolno-Przedszkolnym włączyły się do X edycji Narodowego Czytania. Utworem dedykowanym na 2021 rok była „Moralność Pani Dulskiej” Gabrieli Zapolskiej. Przygotowano wystawę eksponowaną przez cały wrzesień na szkolnym korytarzu z fotografiami i informacjami o Gabrieli Zapolskiej, jej życiu i twórczości oraz na temat samej „Moralności Pani Dulskiej”. Ze względu na pandemię poszczególne klasy czytały wybrane fragmenty „Moralności” w własnym gronie.

- **obchody Święta Niepodległości** – wspólnie z ZSP i GOKiP zorganizowano konkurs, a następnie wystawę prac o tematyce patriotycznej przed GOKiP w Ciepłowodach w trakcie Pikniku Niepodległościowego w dniu 11 listopada 2021 r., a potem na korytarzu szkolnym, prezentacją slajdów z pracami przygotowanych przez GBP na stronie ZSP (ze względu na RODO). Okazją do pogłębienia wiedzy na temat odzyskania przez Polskę niepodległości był test - konkurs wiedzy historycznej dla uczniów ZSP.

- **wystawy** – w związku z Narodowym Czytaniem zorganizowano wystawę dotyczącą życia i twórczości Gabrieli Zapolskiej prezentowaną na korytarzu ZSP, kolejną ekspozycję związaną z obchodami Święta Niepodległości ukazującą okoliczności wydarzeń i bohaterów dot. tego święta w naszej Gminnej Izbie Pamięci, na którą składały się tabla z informacjami o Święcie Niepodległości i jego historii, z symbolami narodowymi oraz wspomnieniami 100-latków o Polsce lat 20-tych i 30-tych XX-go wieku. Dodatkowo przygotowano szeroki wybór literatury dostępnej w naszej bibliotece omawiającej historię Polski i ludzi tego okresu. Natomiast prace dzieci wykonane wcześniej na konkurs „Polskie symbole narodowe” zostały zebrane i wyeksponowane na kilkunastu sztalugach umieszczonych przed siedzibą GOKiP w czasie trwania Pikniku Niepodległościowego w dniu 11 listopada i stanowiły piękną dekorację stanowiącą tło uroczystości i powód do dumy dzieci i ich rodziców. Osobnym zagadnieniem są pokonkursowe wystawy prac dzieci prezentowane w siedzibie biblioteki oraz na portalu społecznościowym.

- **Działania online**

Ze względu na ograniczenia sanitarne większość przedsięwzięć została zorganizowana na profilu społecznościowym FB. Do najciekawszych należą: prezentacje książek o podróżach, bajek – pomagajek, o uczuciach, futbolu i zwierzętach. Systematycznie prezentowano nowości wydawnicze i książki pochodzące z darów od czytelników. Ważne dni oznaczone w Kalendarzu Bibliotekarza również były zaznaczane na FB dostępnymi pozycjami książkowymi. Ponadto na profilu prezentowano w postaci zdjęć, pokazu slajdów lub krótkich filmów wszystkie prace dzieci nagrodzone w naszych konkursach bibliotecznych. W formie filmików z wykorzystaniem okładek książek dostępnych w naszej bibliotece zrealizowano opowiadania związane przygotowaniem do świąt, ze Świętami Bożego Narodzenia i Nowym Rokiem.

Ogółem odbyło się 66 różnego rodzaju on-linowych spotkań z czytelnikami, a uczestniczyło w nich około 5.780 osób. Biblioteka promuje swoją działalność poprzez stronę internetową oraz profil społecznościowy. Dodatkowo w 2021 roku rekomendowaliśmy na portalu Doba.pl książkę „Marsjanin” Andy’ego Weir’a.

Głównym zadaniem Biblioteki są wypożyczenia dostępnej literatury dla dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców, ale oprócz tego placówka świadczy usługi kulturalno-oświatowe dla czytelników. W okresach wolnych od zajęć szkolnych, prowadzone są dodatkowe zajęcia dla dzieci. Na czas wakacji i ferii zimowych sporządzone zostały dodatkowe harmonogramy zajęć. Mimo stosunkowo niskiej

frekwencji związanej z obowiązującymi ograniczeniami sanitarnymi związanymi z epidemią covid dokładamy szczególnych starań, by zajęcia ciekawe, atrakcyjne i pouczające dla uczestników.

W naszej Bibliotece dbamy również o jej wygląd, staramy się, aby wewnątrz było przyjazne dla użytkownika. Dysponujemy 40 miejscami siedzącymi oraz 3 stanowiskami komputerowymi z bezpłatnym dostępem do Internetu. Z okazji różnych okoliczności staramy się dekorować czytelnię i wypożyczalnię, co z pewnością przyciąga czytelnika; wykonano 6 wystawek. W roku sprawozdawczym w bibliotece zarejestrowano 5.421 odwiedzin, podczas których czytelnicy wypożyczyli 10.635 książek. Czytelnia i Kawiarenka Internetowa była jednak cały rok nieczynna względu na pandemię koronawirusa.

W dniu 28.05.2021 GBP złożyła w ramach współpracy z Biblioteką Narodową *Deklarację przystąpienia do Cyfrowej Wypożyczalni Publikacji Naukowych Academica*. System został uruchomiony na 1 terminalu dostępnym w siedzibie biblioteki.

Gminna Biblioteka Publiczna pozyskała również w 2021 r. środki z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021 – 2025 Priorytet 1 *Poprawa oferty bibliotek publicznych* Kierunek interwencji 1.1. *Zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych* w kwocie 1.615 zł., które wykorzystano w całości. Środki te zostały rozliczone raportem z wykonania zadania wysłanym dnia 11.01.2021 r. do Biblioteki Narodowej.

Małgorzata Siemuszek
z up. DYREKTORA
Małgorzata Siemuszek
BIBLIOTEKARZ